

[Fanger.]

og indirekte er aktieselskaberne af væsentlig betydning for praktisk talt hele samfundets levevilkår, og derfor er det særdeles vigtigt, at det økonomiske klima, som findes omkring selskaberne, bliver så godt som muligt.

I 1955 androg samtlige aktieselskabers skatter ca. 400 mill. kr., og i udbytte blev udbetalt 322 mill. kr. Det svarer til 7,7 pct. af aktiekapitalen, men tager vi hensyn til egenkapitalen eller til aktiekapitalens kursværdi, vil procenten blive under det halve. Skattevæsenet har således fået et væsentlig større udbytte end aktionærene, som derudover må betale henimod halvdelen af de 322 mill. kr. i personlige skatter.

Disse aktieselskaber har i 1955 haft en nettoinvestering på ca. 2 300 mill. kr., og nu foreslår den højtærede handelsminister, at udbyttet til aktionærer reduceres med $\frac{1}{10}$ for de selskaber, der betaler over 6 pct. i udbytte. Det vil måske dreje sig om ca. 15 mill. kr. — måske har den højtærede handelsminister det nøjagtige tal — og så kunne man måske tro, at når disse penge blev flyttet fra aktionærernes lommer til selskabernes, ville det betyde flytning fra forbrug til investering. Men det vil kun i ringe omfang blive tilfældet. For det første bliver beløbet reduceret med den personlige skat og kommer herved antagelig ned på ca. halvdelen, og for det andet vil den største del af disse penge ikke blive anvendt til forbrug, men til opsparing og derved alligevel havne i investeringer, enten det så bliver i form af køb af nye aktier, f. eks. ved nyemissioner i selskaber, ved køb af obligationer, ved hensættelse i banker og sparekasser eller ved direkte investering i egen virksomhed. Når statsobligationer giver over 7 pct. og hypotekforeningsobligationer kan give henved 8 pct., så synes det mærkeligt, at risikobetonede aktier, der vil give 7 pct., skal have denne udbytteprocent reduceret.

Det er det heldigste, hvis selskab og aktionærer har tiltro til, at staten ikke hvert øjeblik kommer og blander sig i deres forhold. De danske aktieselskaber har gennem mange år vist en meget tilbageholdende udbyttepolitik og fortjener ikke på denne måde at mistænkeliggøres for, at de ikke er sig deres ansvar bevidst. Opgaven er ikke at

mistænkeliggøre kapitalanbringelse i aktier, men at fremme denne, og med den begrundelse kan jeg meddele, at det konservative folkeparti ikke kan medvirke til lovforslagets gennemførelse.

Axel Kristensen: Det forekommer mig, at det foreliggende lovforslag bygger på den samme misforståelse som forslagene om forbrugsafgifter, afgifter, der skulle holdes uden for pristallet, nemlig en forestilling om, at man må skaffe en ækvivalens for de byrder, man her lægger på lønmodtagerne. Det er en helt fejlagtig opfattelse, der er opstået i befolkningen med hensyn til de meget store udbytter; den opfattelse, at store dele af befolkningen bliver udbyttet af kapitalen, medfører, at man gang på gang foretager skadelige indgreb, så at opsparingen i Danmark bliver for lille.

Jeg har derfor interesseret mig lidt for, hvorledes forholdet er mellem det realudbytte, der betales af aktiekapitalerne, og det realudbytte, arbejderne har af arbejdsindsatsen, og hvilke forandringer der er sket inden for disse områder. Som eksempel har jeg valgt en halv snes danske selskaber, som jeg kender; det måtte være gamle selskaber, fordi jeg skulle drage en sammenligning med tiden før krigen og ikke med en tid som 1930erne, da vi havde den voldsomme krise. Jeg har valgt Burmeister & Wain, Helsingør Jernskibs- og Maskinbyggeri, De danske Sukkerfabrikker, De forenede Bryggerier, De danske Spritfabrikker, Fakse Kalkbrud, De forenede Papirfabrikker, Titan, Glud & Marstrands Fabrikker, Nordisk Kabel- og Trådfabrik, Aarhus Oliefabrik og Dansk Svovlsyre- og Superfosfatfabrik. De betalte i 1929, der var et højkonjunkturår, et udbytte på gennemsnitlig 10,3 pct. I 1954, der også var et godt år for industrien, udbetalte de samme selskaber 10,7 pct. Det er altså en stigning i udbyttet fra 1929 til 1954 på 0,4 pct. I samme tid er timelønnen for håndværk og industri steget fra 1 kr. 29 øre til 4 kr. 18 øre. Nu er pristallet jo steget, og det må man selvfølgelig tage hensyn til, men realudbyttet for kapitalen er faldet 52 pct. i denne tid, hvorimod realudbyttet af arbejdsindsats er steget 47 pct.

Hertil vil man måske sige, at det er for langt at gå tilbage, og jeg har derfor fore-